

www.ornita.cz

- Typ organizace:** občanské sdružení
- Náplň činnosti:** projekty environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO)
- Cílová skupina:** děti a mládež, pedagogičtí pracovníci pražských a středočeských základních škol a gymnázií, široká veřejnost
- Financování:** Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Hlavní město Praha, městské části Prahy, vlastní činnost

1. Přehled již realizovaných projektů:

1.1 Přednášky a terénní výukové programy:

- Sovy do škol, 2004-2005,	počet zúčastněných dětí:	18.000
	počet spolupracujících ZŠ:	76
- Náš les, 2005-2006,	počet zúčastněných dětí:	8.000
	počet spolupracujících ZŠ:	40
- Pražská veverka, 2006-2008,	počet zúčastněných dětí:	12.500
	počet spolupracujících ZŠ:	58
- Sedmero krkavců, 2008	počet zúčastněných dětí:	7.000
Celkem zúčastněných dětí:	více než	45.000

1.2 Výstavy:

- Naše sovy, 2004	Muzeum policie ČR
- Naše sovy, 2005	Národní muzeum
- Náš les, 2006	Národní muzeum
- Pražská veverka, 2007	Národní muzeum
- Sedmero krkavců, 2009	Národní muzeum

1.3 Soustředění:

- Louňovice p. Blaníkem, 2004	počet zúčastněných dětí:	40
- Střed. NIDM Běstvina, 2005	počet zúčastněných dětí:	80
- Střed. NIDM Kvilda, 2006	počet zúčastněných dětí:	40
- Neziderské jezero, 2009	počet zúčastněných dětí:	34

1.4 Konference EVVO

- Střed. NIDM, Tatranská Štrba, 2008	počet zúčastněných pedagogů	52
	počet spolupracujících ZŠ a Gymnázií	25

1.5 Odborní partneři projektů:

Česká společnost ornitologická
Agentura ochrany přírody a krajiny
Národní muzeum
Lesy hl. m. Prahy
Národní institut dětí a mládeže MŠMT

1.6. Stručná informace o jednotlivých projektech:

Ad 1.1

Sovy do škol - cílem ekovýchovného projektu Sovy do škol bylo získání nové generace amatérských i profesionálních ornitologů, milovníků ptactva a ochránců přírody. Projekt zahrnoval přednášky s ukázkou živých sov, noční výpravy za volně žijícími sovami, multikulturní soutěže a výstavy Naše sovy a týdenní ornitologické soustředění pro nejúspěšnější účastníky projektu.

Náš les – tento projekt se sestával z řady přednášek a výprav. Obecným cílem bylo přiblížit dětem faunu i floru vyskytující se na území Prahy. Seznámit je se skutečností, že i v hlavním městě žije velké množství zvířat a vyskytuje se mnoho druhů rostlin a že zejména zde si zaslouží naši pozornost, ohleduplnost a ochranu. Z přednášek lze uvést například: **Pražská avifauna**, **Ptačí přistěhovalci** a další. Z terénních výprav pak byl nejúspěšnější program **Pražské hájenky**, v jehož rámci mohly děti navštívit hájovny v Chuchli, Kunraticích, Šárce, Čimicích a Hostivaři. Součástí byla vždy přednáška o lese, vycházka s pozorováním, vyplnění znalostního testu. Dále patřil do projektu program **Ranní ornitologické vycházky**. Na projekt rovněž navazovala soutěž, výstava a soustředění.

Pražská veverka - projekt „Pražská veverka“, probíhající v letech 2005 – 2008, nabídl školám bezpochyby zajímavý program ekologické výchovy a stále je výbornou příležitostí pro děti aktivně se zapojit do sledování volně žijících živočichů přímo v místě svého bydliště. Projekt se skládal z několika částí, které na sebe vzájemně navazovaly. Vstupní etapou byly pro všechny zájemce odborně vedené přednášky o životě veverky obecné a problematice její ochrany. Děti se i se mohly zapojit do soutěže (v přírodovědné, fotografické, výtvarné,

literární, či filmové kategorii). Důležitou součástí projektu je také stále probíhající sledování výskytu veverek v Praze.

Sedmero krkavců - Projekt Sedmero krkavců si kladl za cíl nabídnout základním školám možnost seznámit děti s velmi zajímavou skupinou našich krkavcovitých pěvců, kteří jsou považováni za jedny z nejinteligentnějších ptáků na naší planetě a poukázat na skutečnost, že žijí všude kolem nás. Součástí projektu byla vždy přednáška, ověření znalostí formou testu ve skupinách, ukázky živých krkavcovitých a nakonec individuální poznávací soutěž na vycpaných exemplářích.

Za zimujícími havrany – tento projekt přímo navázal na přednáškový cyklus Sedmero krkavců a časově se s ním překrýval. Zúčastnily se děti, které absolvovaly přednášku. Jednalo se o odpolední autobusový zájezd do Kralup nad Vltavou, kde proběhla napřed přednáška s promítáním, ověření znalostí formou individuálního testu a nakonec pozorování havranů (a kavek) na jejich večerním shromaždišti a vůbec největším nocovišti v České republice. V Kralupech nad Vltavou se ke společnému nocování v současné době slétá až 70.000 jedinců. Jedná se o zimující havrany, kteří k nám v listopadu přilétají z Ruska, Běloruska a Ukrajiny.

Ad 1.2

Výstava – výstava soutěžních prací se uskuteční vždy na jaře v návaznosti na projekt probíhající v daném školním roce. Návštěvníci vernisáže obdrží hlasovací lístky a zvolí nejlepší práce. O týden později se pak koná slavnostní vyhlášení výsledků soutěže v kategorii přírodovědné, fotografické, výtvarné, literární a mediální.

Díky výborné spolupráci Ornitů s vedením Národního muzea proběhne v letošním roce výstava Sedmero krkavců (duben - červen 2009) Přes 30.000 návštěvníků z řad široké veřejnosti se zde seznámí s výstupy projektu Sedmero krkavců. Jedná se již čtvrtou celopražskou výstavu dětských prací, kterou uspořádá Ornita na půdě Národního muzea. V roce 2009 bude výstava obsahovat i soutěžní práce dětí ze Středočeského kraje.

Ad 1.3

Soustředění – přírodovědné soustředění se koná obvykle v květnu a účastní se ho vítězové soutěží. Protože se již jedná o děti s vyhraněným zájmem o přírodu, jejich zájem podchytit a rozšířit. Proto se zúčastňují každého soustředění přední odborníci z řad členů České ornitologické společnosti a dalších organizací. Součástí jsou jak odborné přednášky, tak výlety do přírody spojené s pozorováním, či vlastivědné exkurze.

Ad 1.4

Konference – konference se uskutečnila ve spolupráci s Národním institutem dětí a mládeže (NIDM). Zúčastnili se pedagogové ze základních škola i gymnázií hlavního města. Cílem bylo zmapování dosavadních odborných znalostí pracovníků a vytipování směrů pro jejich další rozšiřování. Konference byla všemi účastníky hodnocena velmi kladně a byl položen základ pro další spolupráci v oblasti environmentálního vzdělávání.

2. Plánované projekty:

Přednáškové centrum Ornity

V roce 2009 plánuje Ornita zahájit pravidelnou přednáškovou činnost pro žáky základních a středních škol, kteří prokázali zájem o ornitologii a další programy sdružení. Nebytové prostory v sídle Ornity v Podskalské ulici nabízejí možnosti vytvoření přednáškového klubu s projektorem pro 20 – 30 posluchačů. Pro rok 2009 připravila Ornita pro zainteresované zájemce z řad dětí a mládeže přednáškový program navazující na předchozí projekty s těmito tématy:

- Naši krkavcovití pěvci
- Naše sovy
- Vodní ptáci
- Mapování ohroženého druhu (kavky obecné) na území Prahy
- Aktuality ze světa ptactva

Toto centrum by dále umožnilo pořádání terénních výprav pro mladé ornitology.

Založení Pražského ornitologického kroužku by měl zásadní význam, protože v současné době v Praze žádný ornitologický kroužek neexistuje (!!)

Projekt „Ptáci kolem vody“

Tento projekt počítá s podobným rozsahem a návazností jako Sedmero krkavců a další. Obsahoval by cyklus přednášek s ukázkami živých vodních ptáků, testů na ověření znalostí, vycházky za vodním ptactvem a možnost zapojit se do dalšího soutěžení s výstupem v podobě závěrečné výstavy soutěžních prací a soustředění pro vítěze.

Výstava v Národním muzeu

Výstava „Ptáci kolem vody“ je tradičně plánována v Národním muzeu a to v roce 2010 jako výstup projektu 2.2 se stejným průběhem a organizací jako v předchozích letech.

Soustředění

Soustředění pro mladé ornitology, vítěze soutěží v roce 2009, plánuje Ornita v nejvýznamnější ornitologické lokalitě v Evropě – v Národním parku Nežiderské jezero na hranicích Rakouska a Maďarska. Soustředění bude mít vysokou odbornou úroveň a dalším jeho cílem je položit základ pro mezinárodní spolupráci.

Mapování výskytu kavky obecné

Mapování ohroženého druhu ptáka – kavky obecné by mělo probíhat ve spolupráci s širokou základnou účastníků z řad dětí z pražských škol. Hlavním odborným partnerem projektu je Agentura ochrany přírody a krajiny ČR.

2.6 Vydavatelská a publikační činnost

Ornita vydává každoročně výukové a vzdělávací tiskoviny k projektům (plakáty, samolepky, rozvrhy hodin). Kromě vydávaných tiskovin Ornita také publikuje články v odborném tisku a periodících (Nika, Ochrana přírody). O projektech Ornity informují celostátní média (Česká televize, Respekt, Mladá fronta Dnes, Týden, Metro)

Souhrn dosavadní činnosti Ornity a cíle sdružení:

- projekty uskutečněné v letech 2004 – 2008 prokázaly zájem škol o trvalou spolupráci na odborných ornitologických projektech
- největší zájem je o terénní výukové programy vedené zástupci České společnosti ornitologické, protože vhodně doplňují teoretickou výuku na školách a jsou pro žáky a studenty atraktivní a motivující
- dosavadní praxe ukázala, že je potřebné založit Pražský ornitologický kroužek, odborní partneři by uvítali nové zájemce o ornitologii z řad dětí a mládeže
- o vzdělávací programy Ornity mají vážný zájem také školy ze Středočeských škol i dalších regionů
- zájem o ochranu přírody je dobrým vkladem pro navázání zahraniční spolupráce na ornitologických projektech a to především v Polsku, Německu, Rakousku, Slovensku, Maďarsku, Rumunsku a na Ukrajině. Vzhledem k migraci ptáků nabízejí programy výbornou možnost spolupráce na sledování výskytu ptactva na mezinárodní úrovni.
- Plánovaný projekt pro rok 2009/2010 „Ptáci kolem vody“ bude zaměřený na sledování výskytu vodních ptáků, do projektu zapojí Ornita přibližně 8.000 účastníků z pražských a středočeských škol, proběhne několik významných akcí, které budou medializovány Českou televizí, celostátními deníky a odbornými periodiky:
  - 1) Den vodního ptactva (sčítání vodních ptáků v Praze a Středočeském kraji ve spolupráci se školami a širokou veřejností)
  - 2) Výstava v Národním muzeu
  - 3) Ornitologické soustředění v Národním parku Neziderské jezero s navázáním mezinárodní spolupráce

